

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2021 – 2022

Limba și literatura română

Numele:

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

SCENA VIII ȘEFUL, ICHIM

Din stânga, intră pufăind în gară, mai puțin formidabil ca automotorul, trenul personal. Locomotiva trece și dispare în dreapta, într-un ritm descrescând, până se oprește. Prin fereastra și geamul ușii, se vede un vagon sau două. Mișcare pe peron. Ichim, care trece cu căruciorul. [...] Un şuierat. Trenul se pune din nou în mișcare, încet, greoi, pe urmă din ce în ce mai repede.

ȘEFUL (din prag, în timp ce ultimele vagoane trec și dispar): Îl terminarăm și pe ăsta, Ichim.

ICHIM: Îl terminarăm, dom' șef.

ȘEFUL: Să mai treacă și acceleratul de Brașov, și am scăpat.

ICHIM: Adevărat. (Ichim dispare spre stânga. Șeful intră în birou, își scoate chipiul, îl pune în cui; pe peron oarecare forfoteală continuă, siluete de călători care se îndreaptă spre ieșire, spre stânga).

SCENA IX ȘEFUL, PASCU

PASCU (încărcat de valize, oprindu-se în prag): Salutare, domnu' șef.

ȘEFUL: Bine-ai venit, domnu' Pascu.

PASCU: Cucoana-i aici?

ȘEFUL: E în târg. Adineauri a plecat.

PASCU: Aveam o vorbă cu dumneaei. I-am adus tot ce mi-a spus.

ȘEFUL: Intră, intră.

(Pascu-și lasă o parte din valize afară și intră înăuntru cu una singură.)

PASCU: Ia să vedem. (Deschizând valiza:) Numai să găsesc. C-am avut atâtea...

ȘEFUL: Ce se mai aude în capitală?

PASCU: Cald. Cald al dracului!

ȘEFUL: De! Nu-i ca aici, ca la noi.

PASCU: Ce tot stai să vorbești! Aici e rai. Raiul pe pământ. (Scoate din valiză un pachet).

ȘEFUL: ăsta e pachetu' nevستی-mii?

PASCU: Nu, nu. E al lui domnu' Miroiu, profesorul.

ȘEFUL: Că bine zici. (Iese în prag, se uită în dreapta și în stânga pe peron): Dom' profesor! Dom' profesor! Ia vezi, Ichime, unde-i domnu' Miroiu. Că era adineauri pe-aici. (Către Pascu, reintrând): Te aștepta.

PASCU (tainic): Dom'le șef! Ce crezi dumneata că e în pachetul ăsta?

ȘEFUL: Păi ce să fie? O carte.

PASCU: Carte, carte! Dar ce fel de carte? (Misterios:) Știi câți bani costă? Douăzeci și două de mii de lei.

ȘEFUL: Câți?

PASCU: Douăzeci și două de mii.

ȘEFUL: Fugi de-acolo. Nu se poate.

PASCU: Pe ochii mei. (*Explicând repede*): A fost profesorul aseară la mine și mi-a numărat în mână douăzeci și două de mii de o mie... douăzeci și două.

ȘEFUL: (*Îngrijorat*): Dar ce carte să fie?

PASCU: Păi știu eu? Cum mi-a dat-o librarul din București, așa i-am adus-o, mi-era și frică, zău. Auzi dumneata? Douăzeci și două de mii.

ȘEFUL: Douăzeci și două de mii!

SCENA X

ȘEFUL, PASCU, PROFESORUL, apoi DOMNIȘOARA CUCU

PROFESORUL: (*vine grabnic din stânga, pe peron, trece prin fața ferestrei, intră*): Domnu' Pascu! Aici erai? Credeam că n-ai venit!

PASCU: Se poate, dom' profesor?

PROFESORUL: Te-am căutat pe peron, afară, la trăsuri.

PASCU: Învălmășeală mare.

PROFESORUL (*încet, îngrijorat*): Ai adus?

PASCU (*întinzându-i pachetul*): Poftim.

PROFESORUL (*luând pachetul, rămâne o secundă nemișcat*): Mulțumesc... Da... Mulțumesc... (*Se uită la pachet, pe urmă la cei doi. Pe urmă, trecând spre stânga, aproape de fereastră, la lumină, desface repede pachetul și scoate de acolo un volum mare, pe care-l răsfoiește cu înfrigurare, ca și cum ar căuta o anumită pagină, un anumit lucru. Șeful și Pascu schimbă priviri intrigate*).

PASCU (*scoțând din valiză un alt pachet*): Uite și pachetul cucoanei dumitale, dom' șef. L-am învelit în hârtie albastră, să nu le-ncurc.

ȘEFUL: Bravo! Să trăiești! Îmi pare rău că nu e nevastă-mea aici, că te opream la masă. Avem o rață pe varză, o minune! A rămas de la prânz.

PASCU: Las-o pe altă dată, că acum sunt grăbit. Nu vezi câte bagaje am?

Mihail Sebastian, *Steaua fără nume*

Textul 2

Când au apărut primele trenuri la noi? De unde erau importate?

Calea ferată română se aseamănă mult cu cea engleză, care a fost prima din lume, în 1830. A fost o linie a cărbunelui. Așa a început și calea ferată românească, la 20 august 1854, tot cu o linie a cărbunelui, pe ruta Oravița-Baziaș, deși în multe documente apare București-Giurgiu ca fiind prima cale ferată română. Aceasta a fost într-adevăr prima linie, însă din Principatele Române Unite. Locomotivele și vagoanele erau de producție austriacă. După doi ani de teste, în 1856, linia Oravița-Baziaș a început să fie folosită și pentru transportul de călători. Austriecii erau foarte prudenți, nu voiau să riște niciun fel de accident. În zona Dobrogei, prima linie de cale ferată a fost Constanța-Cernavodă, în anul 1860.

Cunoașteți mărturii ale primilor călători cu trenul? Există astfel de documente?

Primul român care a călătorit cu trenul a fost Petrache Poenaru, omul care a inventat stiloul cu rezervor. El a povestit că a călătorit cu 16 „căruțe”, așa numea vagoanele, și că i-a fost foarte frică de viteză. Un lucru amuzant astăzi, mai ales că atunci trenurile nu aveau viteză mare. Circulau întotdeauna cu un călăreț cu steag înaintea lor, deci este clar ce viteză puteau să aibă. La vremea aceea însă, viteza însemna cu totul altceva. [...]

Care erau primele trasee? Ce orașe legau?

Primul traseu a fost cel al cărbunelui Oravița-Baziaș. În Transilvania și Banat, calea ferată s-a dezvoltat enorm până la 1918. Erau 64 de companii, 4583 de kilometri de cale ferată normală și 813 kilometri de cale ferată îngustă. [...]

Cine și putea permite pe-atunci o călătorie cu trenul?

Oamenii de rând în niciun caz nu-și permiteau. Un bilet pe o rută scurtă era echivalentul a două perechi de găini. Cu trenul mergeau avocații, medicii și profesorii, dar și mulți studenți, deoarece aceștia învățau la Paris sau în Germania. Cu căruța ar fi făcut două săptămâni până acolo și de aceea alegeau să meargă cu trenul.

Cât dura o călătorie cu trenul de la Iași la București, de pildă?

De exemplu, în anul 1922 era expresul București-Iași. Pleca din București la 14:20 și ajungea la Iași la 23:20. Deci făcea nouă ore. [...]

Ați călătorit vreodată cu avionul? Dacă ar fi să puneți cap la cap orele petrecute în tren, cam câte ar ieși?

Nu am călătorit niciodată cu avionul, dar pot spune că în tren mi-am petrecut o treime din viață. Numai săptămâna trecută am făcut 800 de kilometri cu trenul, până la Iași și înapoi.

Radu Bellu: *În tren mi-am petrecut o treime din viață* – interviu, a consemnat Simona Suciuc în www.dilemaveche.ro

A.

1. Notează, din textul 1, două cuvinte/grupuri de cuvinte ce reprezintă indici de spațiu. **2 puncte**

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**
Șeful și Pascu discută cu interes despre

- a) aglomerația produsă în gară.
- b) numărul prea mare al bagajelor.
- c) prețul surprinzător al unei cărți.
- d) numărul vagoanelor trenului.

Răspunsul corect: ☐.

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**
Persoana căreia Pascu îi aduce un pachet învelit în hârtie albastră este

- a) domnișoara Cucu.
- b) librarul bucureștean.
- c) profesorul Miroiu.
- d) soția șefului de gară.

Răspunsul corect: ☐.

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
Pentru avertizare, primele trenuri circulau având în față

- a) o căruță special construită.
- b) o locomotivă britanică.
- c) un călăreț cu steag.
- d) un vagon-rezervor.

Răspunsul corect: ☐.

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Enunțul	Corect	Incorect
Pascu acceptă invitația la masă a șefului de gară.		
Domnul Pascu spune că biletul de tren a costat 22 000 de lei.		
Neavând răbdare până acasă, profesorul răsfoiește cartea chiar în gară.		
Primele căi ferate de la noi erau destinate transportului de cărbune.		
Petrache Poenaru a fost primul român care a călătorit cu trenul.		
În 1922, călătoria cu trenul de la București la Iași dura 23 de ore.		

6. Rescrie fragmentul următor, transformând vorbirea directă în vorbire indirectă.

6 puncte

PASCU (*tainic*): Dom'le șef! Ce crezi dumneata că e în pachetul ăsta?

ȘEFUL: Păi ce să fie? O carte.

7. Prezintă, în 30 – 70 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență din fiecare text.

6 puncte

8. Crezi că este important să cunoști istoria căilor ferate? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând textul 2.

6 puncte

9. Asociază fragmentul din „*Steaua fără nume*” de Mihail Sebastian cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare morală/culturală comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.
Conțin diftong ambele cuvinte din seria:

2 puncte

- a) „aude”, „feroviar”.
- b) „avionul”, „înființat”.
- c) „criteriul”, „douăzeci”.
- d) „noutăți”, „stiloul”.

Răspunsul corect: ☐ .

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Seria care conține doar cuvinte derivate este:

- a) „călătorie”, „românească”.
- b) „căruța”, „normală”.
- c) „desface”, „dumneata”.
- d) „treime”, „deoarece”.

Răspunsul corect: ☐ .

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sensul structurii subliniate în enunțul „Oamenii de rând în niciun caz nu-și permiteau” este:

- a) *amabili*.
- b) *disciplinați*.
- c) *excepționali*.
- d) *obișnuiți*.

Răspunsul corect: ☐ .

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Există o relație de paronimie între ambele cuvinte subliniate în enunțurile din seria:

- a) „Ce se mai aude în capitală?”; *Legea are importanță capitală*.
- b) „Dar ce fel de carte?”; *A primit carte de identitate*.
- c) „Să meargă cu trenul”; *Roșul nu merge cu verdele*.
- d) „Scoate din valiză un pachet”; *În casă avea un parchet de lemn*.

Răspunsul corect: ☐ .

5. Selectează, din fragmentul următor, trei feluri de pronume, pe care le vei preciza:

6 puncte

„ȘEFUL: E în târg. Adineauri a plecat.

PASCU: Aveam o vorbă cu dumneaei. I-am adus tot ce mi-a spus.

ȘEFUL: Intră, intră.

(*Pascu-și lasă o parte din valize afară și intră înăuntru cu una singură.*)”

Pronumele selectat	Felul pronumelui selectat

6. Alcătuieste un enunț negativ, în care cuvântul care are funcție sintactică de subiect în enunțul „*Câte muzee legate de trenuri există în România?*” să fie atribuit.

6 puncte

Cuvântul care are funcție sintactică de subiect:

Enunțul:

7. Transcrie propozițiile din următoarea frază, precizând felul acestora: „Nu am călătorit niciodată cu avionul, dar pot spune că în tren mi-am petrecut o treime din viață.”. **6 puncte**

8. Încercuiește forma corectă a cuvintelor din mesajul următor, reprezentând întrebările adresate unui prieten. **6 puncte**

— Crezi, dragă Andrei, că în Mai/mai ar fi bine să călătorim vreo/vre-o săptămână sau mai mult, cam cinsprezece/cincisprezece zile, cu aceste avioane a/ale companiei britanice? Știi/ști că au trasee/traseie răspândite în lume?

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Imaginează-ți că ai fost în vacanță, într-o călătorie cu trenul.

Scrive un text narativ, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare din acea călătorie, incluzând o secvență dialogată, de minimum patru replici, și una descriptivă, de minimum 30 de cuvinte.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.
